

ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΣΠΑΝΔΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἐν τῶν θεμάτων τῆς λογιστικῆς εἶναι ἡ λογιστικὴ ὀργάνωσις τῶν χρηματιστηριακῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τονίζομεν τὸ γενικὸν ἀξίωμα, καθ' ὃ διὰ τὰ ὀργανώσωμεν ἀρτίως λογιστικῶς μίαν ἐπιχείρησιν, δεόν νὰ κατέχωμεν τὴν ὅλην ἐργασίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐν προκειμένῳ δεόν νὰ γνωρίζωμεν τίνες δύνανται νὰ ἔχουν χρηματιστηριακὰς ἐπιχειρήσεις, ποῖα εἶναι τὰ ἀντικείμενα αὐτῶν, ποῖαι διατάξεις καὶ ποῖαι συνήθειαι διέπουν τὰς χρηματιστηριακὰς ἐργασίας.

Διὰ τοῦτο τυγχάνει ἀπαραίτητον νὰ θίξωμεν ὠρισμένα θέματα ἀφορῶντα τὰ Χρηματιστήρια, τὰς ἐργασίας αὐτῶν καὶ τοὺς διενεργοῦντας ταύτας.

§ 1. Ὅρισμός καὶ διάκρισις τῶν Χρηματιστηρίων. Χρηματιστήριον εἶναι ὁ τόπος ἢ μᾶλλον ὁ ὀργανισμὸς παρ' ᾧ πραγματοποιοῦνται αἱ διαπραγματεύσεις ἐπὶ κινητῶν ἀξιῶν (χρηματογράφων, συναλλάγματος, νομίσματος) καὶ ἐμπορευμάτων.

Ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ τούτου προκύπτει ὅτι τὰ Χρηματιστήρια ἀναλόγως τῶν ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα διαπραγματεύονται διακρίνονται εἰς :

α) Χρηματιστήρια ἀξιῶν, ἐνθα γίνεται ἡ διαπραγματεύσεις τῶν κινητῶν ἀξιῶν. Ἀκριβῶς αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποῖου χαρακτηρίζεται τὸ χρηματιστήριον καὶ ὡς ἀγορὰ κινητῶν ἀξιῶν.

Διὰ τούτων ἐπιτυγχάνεται ἡ ταχυτάτη διάθεσις τῶν ὁμολογιῶν καὶ μετοχῶν, δι' ὧν κατορθοῦται ἡ σύστασις μεγάλων ἀνωνύμων ἐταιρειῶν καὶ ἡ ἐκδόσις μεγάλων δι' ὁμολογιῶν δανείων καὶ καθίσταται οὕτω δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων.

Τὸ χρηματιστήριον καθίσταται καὶ ἀγορὰ κεφαλαίων, καθ' ὅσον, ὡς θὰ ἴδωμεν περαιτέρω εἰς τὰς πράξεις ἐπὶ προθεσμίας καὶ εἰδικῶς εἰς τὰς συμβάσεις μεταφορᾶς, δύνανται νὰ τοποθετηθῶσι χρηματικὰ κεφάλαια τὰ ὁποῖα εἰσέτι δὲν ἐπενεδύθησαν.

Τὸ μοναδικὸν παρ' ἡμῖν Χρηματιστήριον ἀξιῶν εἶναι τὸ «Χρηματιστήριον Ἀξιῶν Ἀθηνῶν», ὅπερ εἶναι κατὰ τὸν νόμον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου.

β) Χρηματιστήρια ἐμπορευμάτων, ἐνθα γίνεται ἡ διαπραγματεύσεις ἐμπορευμάτων ἀντικαταστατῶν.

§ 2. Χρηματιστηριακά πράγματα. Αἱ κινηταὶ ἀξίαι καὶ τὰ ἐμπορεύματα, ὧν ἐπιτρέπεται ἡ χρηματιστηριακὴ διαπραγμάτευσις, καλοῦνται χρηματιστηριακά πράγματα. Ταῦτα περιοριστικῶς ἀναφέρονται ἐν τῷ νόμῳ¹.

§ 3. Χρηματιστηριακαὶ συναλλαγαί. Αἱ δικαιοπραξίαι αἱ συναπτόμεναι κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου χρηματιστηριακῶς ἐπὶ χρηματιστηριακῶν πραγμάτων καλοῦνται χρηματιστηριακαὶ συναλλαγαί.

Τοιαῦται δικαιοπραξίαι περιοριστικῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερόμεναι εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

α) Ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις τοῖς μετρητοῖς. Ἡ παράδοσις τῶν χρηματιστηριακῶν πραγμάτων καὶ ἡ καταβολὴ τοῦ τιμήματος ἐνεργεῖται ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ὀριζομένου εἴτε ὑπὸ τοῦ Νόμου εἴτε ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Χρηματιστηρίου.

Διὰ τῶν πράξεων τοῖς μετρητοῖς πραγματοποιεῖται ἡ ἐπένδυσις διαθέσιμων χρηματικῶν κεφαλαίων εἰς κινητὰς ἀξίας καὶ ἀντιστρόφως ἡ ἄμεσος ρευστοποίησις κινητῶν ἀξιῶν. Ἐνίοτε ὁμοῦ γίνεται καὶ διὰ λόγους κερδοσκοπικούς.

Εἰς τὰ Χρηματιστήρια ἐμπορευμάτων αἱ πράξεις τῆς μετρητοῖς σκοποῦσι τὴν ἱκανοποίησιν ἀμέσων ἀναγκῶν τῆς καταναλώσεως.

β) Ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις ἐπὶ προθεσμίᾳ. Πρόκειται περὶ συμβάσεως καθ' ἣν ἡ παράδοσις τοῦ χρηματιστηριακοῦ πράγματος παρὰ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ συμφωνηθέντος τιμήματος παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ θὰ γίνῃ εἰς ὀρισμένον ἐν τῷ μέλλοντι χρόνον, ὅστις καλεῖται χρηματιστηριακὴ λήξις ἢ ἄλλως ἐκκαθάρισις. Συνήθως αὕτη ὀρίζεται εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός. Παρ' ἡμῶν ἡ ἐκκαθάρισις ἐνεργεῖται δις τοῦ μηνός.

Κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει ἀφοῦ καταβάλῃ τὸ τίμημα νὰ παραλάβῃ τοὺς τίτλους, ὁ δὲ πωλητὴς ἐκ παραλλήλου ὀφείλει νὰ τοὺς παραδώσῃ. Οὐδεὶς τῶν συμβαλλομένων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν.

1. Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3632 τῆς 17/26 Ἰουλίου 1928 «περὶ Χρηματιστηρίων Ἀξιῶν» ὀρίζει ποῖαι κινηταὶ ἀξίαι ἀποτελοῦν χρηματιστηριακά πράγματα. Εἶναι δέ:

α) Τὰ ἑλληνικὰ δημόσια χρεώγραφα.

β) Τὰ ἄλλοδαπὰ δημόσια χρεώγραφα.

γ) Τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα δανείων δήμων ἢ κοινοτήτων, ὡς καὶ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Διὰ τὰς μετοχὰς καὶ ὁμολογίας τῶν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν, ἵνα αὗται καταστῶσι χρηματιστηριακά πράγματα, ἀπαιτοῦνται ὀρισμέναι προϋποθέσεις ἀναφερόμεναι ἰδίᾳ εἰς τὰ κεφάλαιά των.

Διὰ τὰς ἄλλοδαπὰς ὁμολογίας καὶ μετοχὰς προϋποθέσεις πρὸς εἰσαγωγὴν των πρὸς διαπραγμάτευσιν εἰς τὸ Χρηματιστήριον εἶναι νὰ ἔχωσιν εἰσαχθὴ πρὸς διαπραγμάτευσιν εἰς τὸ Χρηματιστήριον τῆς Πολιτείας, ἥς αἱ αἰτοῦσαι τὴν εἰσαγωγὴν των ἐταιρεῖαι εἶναι ἰθαγενεῖς.

Πράξεις ἐπὶ προθεσμία ἐνεργεῖ τις εἴτε διότι ἔνεκα διαφορῶν λόγων δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ πράξεις τοῖς μετρητοῖς (διότι ἐ. π. εὕρσκει τὴν τιμὴν τῆς σήμερον συμφέρουσαν διὰ νὰ προβῇ εἰς ἀγορὰν ὠρισμένων τίτλων, ἀλλὰ στερεῖται χρημάτων, ἅτινα ὀριστικῶς θὰ ἔχῃ μετὰ τινὰ χρόνον), εἴτε διὰ λόγους κερδοσκοπικοῦς.

γ) Ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις ἐπὶ δώρῳ. Πρόκειται περὶ πράξεων ἐπὶ προθεσμία, καθ' ἃς ὁ ἕτερος τῶν συμβαλλομένων ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ἢ νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν πληρῶνων ἀποζημιώσιν ὀριζομένην κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, ἢ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν σύμβασιν.

Ἡ καταβαλλομένη ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως καλεῖται δῶρον.

Ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην συνάπτονται αἱ πράξεις ἐπὶ δώρῳ εἰς τὰ ξένα χρηματιστήρια. Παρ' ἡμῖν ὅμως ἡ ἀγοραπωλησία ἐπὶ δώρῳ ἔχει διαμορφωθῇ εἰς ἀγοραπωλησίαν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν: «Ἐὰν θέλω». Ἡ οὐσία τῆς συμβάσεως ταύτης παρ' ἡμῖν εἶναι ἡ ἐξῆς:

«Σοῦ δίδω ἐ. π. δρχ. 10.000 μὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἀγοράζω ἢ νὰ πωλῶ εἰς σὲ κατὰ τὴν χρηματιστηριακὴν λῆξιν 10 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν τιμὴν τῶν δρχ. 55.000».

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον παρ' ἡμῖν τὸ δῶρον προκαταβάλλεται.

Ἀπὸ οἰκονομικῆς ὅμως ἀπόψεως τὸ ἀποτέλεσμα εἶτε κατὰ τὴν ἀποψιν τῶν ἀλλαχοῦ ἰσχυόντων εἴτε κατὰ τὴν ἀποψιν τῶν παρ' ἡμῖν ἰσχυόντων εἶνε τὸ αὐτό.

δ) Ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις ἐπὶ διπλασιασμῷ. Αἱ πράξεις ἐπὶ διπλασιασμῷ εἶναι ἐκεῖναι κατὰ τὰς ὁποίας συναλλασσόμενοι εἰς τιμὴν διάφορον τῆς τρεχούσης ἀποκτῶμεν τὸ δικαίωμα κατὰ τὴν χρηματιστηριακὴν λῆξιν νὰ ἀγοράζωμεν (ἐὰν ἡγοράσαμεν εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῆς τρεχούσης) ἢ νὰ πωλῶμεν (ἐὰν ἐπωλήσαμεν εἰς τιμὴν κατωτέραν τῆς τρεχούσης) διπλάσιον ἀριθμὸν τίτλων.

Ἐξυπακούεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅτι ἔχομεν δύο περιπτώσεις:

α) Τὴν περίπτωσιν ἀγορᾶς ἐπὶ διπλασιασμῷ. Π. χ. ἡ σημερινὴ (τρέχουσα) τιμὴ τῶν μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἶναι δρχ. 51.000.

«Ἀγοράζω σήμερον 10 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς 51.500», μὲ τὸ δικαίωμα κατὰ τὴν χρηματιστηριακὴν λῆξιν νὰ ἀγοράσω ἐτέρας 10 μετοχὰς πρὸς 51.500».

Εἰς τὴν διάλεκτον τοῦ Χρηματιστηρίου αὐτὸ λέγεται «Ἀγοράζω ντουμπλὲ 10 ἢ 20 Ἐθνικὲς στὰ 51.500».

β) Τὴν περίπτωσιν πωλήσεως ἐπὶ διπλασιασμῷ. Π. χ.:

«Πωλῶ 10 ἢ 20 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς τὰ 50.500», ὁπότε σήμερον μὲν ἔχω πωλήσει 10 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς 50.500»

και κατά την χρηματιστηριακήν λήξιν έχω δικαίωμα νά πωλήσω και έτέρας 10 πρὸς 50.500».

Ἐξυπακούεται ὅτι αἱ πράξεις ἐπὶ διπλασιασμῷ γίνονται διότι προβλέπεται κατά την χρηματιστηριακήν λήξιν ὑψώσεις ἢ πτώσεις, ὁπότε ἀγοράζω ἢ πωλῶ ντουμπλὲ ἀναλόγως.

ε) Ἡ σύμβασις τῆς μεταφορᾶς¹. Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐπιτυγχάνεται χρηματιστηριακῶς ἡ παράτασις τῆς χρηματιστηριακῆς προθεσμίας.

Παράδειγμα. Ἡγόρασα διὰ τὴν 15 Δ/βρίου, 10 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν τιμὴν τῶν δραχμῶν 52.000. Κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν δὲν ἔχω τὰ χρήματα διὰ νὰ τὰς παραλάβω ἀλλὰ καὶ δὲν θέλω νὰ τὰς πωλήσω διότι προβλέπω ὑψωσιν τῆς τιμῆς. Δύο λύσεις ὑπάρχουν δι' ἐμέ :

α) Νὰ δανεισθῶ τὴν ἀξίαν τῶν ἀγορασθεισῶν 10 μετοχῶν δίδων αὐτὰς ὡς ἐνέχυρον εἰς τὸν δανειστήν μου. Ἡ λύσις αὕτη εἶναι συνήθης ἀλλὰ δὲν εἶναι χρηματιστηριακή.

β) Νὰ πωλήσω τοῖς μετρητοῖς τὰς 10 αὐτὰς μετοχὰς καὶ νὰ τὰς ἐπαναγοράσω ἀμέσως, διὰ τὴν νέαν προθεσμίαν. Τοῦτο θὰ τὸ πράξω τὴν 16ην Δ/βρίου, ὁπότε ἀρχίζουν αἱ πράξεις διὰ τὸ τέλος τοῦ μηνός. Ἐὰν τὰς δύο αὐτὰς πράξεις συνάψω συγχρόνως μετὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τότε ἔχομεν καταρτίσει σύμβασιν μεταφορᾶς. Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ὅπως ἡ πρᾶξις τοῖς μετρητοῖς (ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὴν σύμβασιν μεταφορᾶς ἀγοραπωλησιῶν) συναφθῇ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου ὀριζομένην κατὰ δεκαπενθήμερον τιμὴν συμψηφισμοῦ, ἥτις συνήθως ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν τρέχουσαν τιμὴν. (Παρατηρήθησαν ἐν τούτοις περιπτώσεις καθ' ἃς ὠρίσθη ὡς τιμὴ συμψηφισμοῦ τιμὴ κατωτέρα τῆς τρεχούσης).

Ἡ διαφορὰ τῶν τιμῶν εἰς ἃς θὰ συναφθοῦν αἱ δύο ἀγοραπωλησίαι λέγεται report, ὅταν ἡ τιμὴ τῆς προθεσμιακῆς πράξεως εἶναι ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν τιμὴν συμψηφισμοῦ καὶ deport ὅταν εἶναι κατωτέρα. Ὁ πωλὼν τοῖς μετρητοῖς καὶ ἐπαναγοράζων ἐπὶ προθεσμίᾳ λέγεται μεταφερόμενος, ὁ δὲ ἀντισυμβαλλόμενος αὐτοῦ (ἀγοράζων τοῖς μετρητοῖς καὶ πωλὼν ἐπὶ προθεσμίᾳ) λέγεται μεταφέρων. Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἡ μεταφορὰ μὲ report ἐξομοιοῦται πρὸς δάνειον χρημάτων ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματιστηριακῶν πραγμάτων.

Τὸν τόκον ἀντιπροσωπεύει ἡ διαφορὰ τῶν τιμῶν τῶν δύο ἀγοραπωλησιῶν τῆς μεταφορᾶς.

Κατὰ ταῦτα σύμβασις μεταφορᾶς εἶναι «ἡ σύμβασις διὰ τῆς ὁποίας συνομολογεῖται ταὐτοχρόνως ἀφ' ἐνὸς πώλησις χρηματιστηριακῶν πραγμάτων τοῖς μετρητοῖς ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τιμῇ συμψηφισμοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπαναγορὰ ἐπὶ προθεσμίας τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐπὶ ὀριζομένη ὑπὸ τῶν συμ-

1. Βλ. Μ. Πλατανοπούλου, «Ἡ χρηματιστηριακὴ σύμβασις μεταφορᾶς» 1949.

βαλλομένων τιμῇ». Ἐκ τῶν οὕτω συναλλασσομένων ὁ ἀγοράζων καὶ μεταπωλῶν καλεῖται μεταφέρων, ὁ δὲ πωλῶν καὶ ἐπαναγοράζων μεταφερόμενος¹.

§ 4. Χρηματισταί, Μεσίται, Ἀντικρυσταί. Αἱ χρηματιστηριακαὶ συναλλαγαὶ ἐνεργοῦνται ὑπὸ προσώπων διοριζομένων καὶ ἀπολυομένων ὑπὸ τῆς Πολιτείας.

Εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀξιῶν Ἀθηνῶν τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι οἱ Χρηματισταί.

Παλαιότερον ὑπῆρχε καὶ ὁ θεσμὸς τῶν Μεσιτῶν, οἱ ὅποιοι ὤφειλον νὰ δηλώσουν χρηματιστὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου συνήπτοντο αἱ συναλλαγαί².

Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ὠρισμένα προσόντα διὰ τὸν διορισμὸν τῶν Χρηματιστῶν, ὧν αἱ θέσεις εἶναι περιωρισμέναι. Ἐπίσης ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ μέρους των καταβολὴ ἐγγυήσεως.

Οἱ χρηματισταὶ κατὰ τὸν νόμον θεωροῦνται ἔμποροι ἀσκοῦντες δημόσιον λειτουργήμα, ἀπολύονται δὲ δι' ὠρισμένους λόγους (καταδίκη ἐπὶ κακουργήματι ἢ πλημμελήματι τῶν ἄρθρων 22 κ. ἐ. τοῦ ποινικοῦ νόμου, πτώχευσις, ἀπαγόρευσις, μείωσις τῆς ἐγγυήσεως κάτω τοῦ 1/5, κακὴ πίστις κλπ.).

Ὁ Χρηματιστὴς εὐθύνεται πρὸς τὸν ἐντολέα καὶ πρὸς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον χρηματιστὴν ἐκ τῆς συναφθείσης χρηματιστηριακῆς συναλλαγῆς. Ἡ τυχὸν μὴ ἐκπλήρωσις ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως τῶν πρὸς τὸν χρηματιστὴν ὑποχρεώσεων του δὲν ἀπαλλάσσει τὸν χρηματιστὴν τῶν πρὸς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον χρηματιστὴν ὑποχρεώσεων του, ἀντιστοίχως δὲ καὶ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις ἐκ μέρους τοῦ ἀντισυμβαλλομένου χρηματιστοῦ τῶν πρὸς τὸν χρηματιστὴν ὑποχρεώσεων του δὲν ἀπαλλάσσει τὸν χρηματιστὴν τῶν πρὸς τὸν ἐντολέα του ὑποχρεώσεων του.

Ὁ Χρηματιστὴς δι' ἀμοιβὴν καὶ ἀσφάλιστρον τῆς εὐθύνης του λαμβάνει προμήθειαν ὀριζομένην ἐν τῷ Χρηματιστηριακῷ Κανονισμῷ (σήμερον ἔχει ὀρισθῇ εἰς 0,5% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς συναλλαγῆς).

Οἱ ἀντικρυσταὶ εἶναι οἱ βοηθοὶ τῶν χρηματιστῶν. Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ συνδέωνται δι' ὑπαλληλικῆς σχέσεως μὲ τοὺς προϊσταμένους των (ἐξαιρέσει μόνον ἔχομεν ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως μεταξὺ των ἑτερορρυθμοῦ εταιρείας). Δι' ἀπεριορίστου συμβολαιογραφικῆς πληρεξουσιότητος δύναται νὰ χορηγηθῇ ὑπὸ τοῦ χρηματιτοῦ εἰς τὸν ἀντικρυστὴν του τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφωνῇ ἐν τῷ κύκλῳ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου, ὅτε καὶ καλεῖται ὁ τελευταῖος «ἐκφωνητής».

§ 5. Λογιστικὰ βιβλία Χρηματιστῶν. Τὰ σπουδαιότερα λογιστικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν οἱ χρηματισταί, εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Α) Τὸ βιβλίον τῶν Ἀπογραφῶν, ἐνθα καταγράφεται λεπτομερῶς κατὰ

1. Ἄρθρ. 23 τοῦ νόμου 3632.

2. Ἄρθρ. 9 παρ. 1 τοῦ νόμου 3632.

ποσότητα καὶ ἀξίαν ἢ περιουσία τοῦ χρηματιστοῦ καὶ αἱ πρὸς τρίτους ὑποχρεώσεις του, ἐξευρισκομένου τοῦ ἰδίου αὐτοῦ κεφαλαίου.

Β) Τὸ Ἡμερολόγιον, εἰς δὲ καταχωρίζονται κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν πᾶσαι αἱ χρηματιστηριακαὶ ἢ ἄλλης περιουσιακῆς φύσεως πράξεις τῶν χρηματιστῶν. Ἐξαιρετικῶς αἱ ἐγγραφαὶ τῶν πράξεων ἐπὶ προθεσμίᾳ γίνονται καθ' ἑκάστην χρηματιστηριακὴν λήξιν κατὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τῷ βιβλίῳ «Χρηματιστῶν», «Ἀγοραπωλουμένων τίτλων» (Γενικὴ Μέρις), καὶ «Βιβλίῳ Πελατῶν» ὁποῖα ἡ καταχώρισις ἀπλογραφικῶς.

Γ) Τὸ βιβλίον τῆς ἀλληλογραφίας. Κρατοῦνται ἀντίγραφα τῶν ἀποστελλομένων ἐπιστολῶν καὶ φυλάσσονται αἱ λαμβανόμεναι τοιαῦται. Ἐννοεῖται ὅτι μόνον αἱ ἐπιστολαὶ αἱ ἔχουσαι περιεχόμενον χρηματιστηριακὰς συναλλαγὰς ἢ τὴν περιουσιακὴν του κατὰστασιν δέον νὰ περιληφθῶσιν εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀλληλογραφίας.

Δ) Καθολικόν, εἰς δὲ καταχωρίζονται ἅπαντες οἱ πρωτοβάθμιοι λογαριασμοὶ τοῦ Ἡμερολογίου.

Ἐφ' ὅσον ὁ πρωτοβάθμιος λογαριασμός τυγχάνει περιληπτικὸς χρήζει τηρήσεως ἰδιαιτέρου βοηθητικοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσι καὶ τὰ ἀκόλουθα :

α) Τὸ βιβλιάριον ἐντολῶν, ὅπερ εἶναι ἡριθμημένον κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν καὶ ἀναγράφει ἑκάστην ἐντολὴν κατ' εἶδος πράξεως καὶ χρηματογράφων, ὡς καὶ κατ' ἀριθμὸν καὶ τίμημα αὐτῶν, χρονολογεῖται δὲ ὀλογράφως καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ πελάτου.

Ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τούτῳ ἀναγράφεται ἐπίσης ἡ τυχὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 1308 παρεχομένη παρὰ τοῦ ἐντολέως ἄδεια πρὸς ἀνακοίνωσιν τοῦ ὀνοματεπωνύμου αὐτοῦ εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον χρηματιστὴν.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ βιβλιαρίου τούτου εἶναι προαιρετικὴ, γίνεται δὲ μόνον, ἐφ' ὅσον ὁ χρηματιστὴς ζητήσῃ ἐγγραφον ἐντολὴν.

β) Τὸ βιβλιάριον διπλοτύπων ἀποδείξεων καταθέσεως ἐγγυήσεων ἡριθμημένον κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν, εἰς δὲ ὑποχρεοῦται ὁ χρηματιστὴς νὰ ἀναγράφῃ ρητῶς εἰς τε τὸ στέλεχος καὶ τὸ ἀπόκομμα τὸν σκοπὸν δι' ὃν παρέχεται ἡ ἐγγυήσις, ὡς καὶ τὸ εἶδος, τὸ ποσὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς παροχῆς ἐγγυήσεως. Τὸ στέλεχος τοῦ βιβλιαρίου τούτου ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἐντολέως, τὸ δὲ ἀπόκομμα ὑπὸ τοῦ χρηματιστοῦ.

Ἡ ἐπιστροφή τῆς ἐγγυήσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει βεβαιοῦται δι' ἀναγραφῆς τοῦ ἀναλαμβανομένου ποσοῦ ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου τοῦ στελέχους καὶ σχετικῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐντολέως.

γ) Τὸ σημειωματάριον, ἡριθμημένον κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν φύλλων, εἰς δὲ ὁ χρηματιστὴς ἀναγράφει προχείρως καὶ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς συψεως αὐτῶν ἀπάσας τὰς παρ' αὐτοῦ συναφθείσας ἐν τῷ κύκλῳ συναλλαγὰς

ὥς καὶ τὰς μεταφοράς. Εἰδικώτερον δὲ σημειοῖ ἐν αὐτῷ δι' ἐκάστην συναλλαγὴν τὸ εἶδος αὐτῆς, τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἀντισυμβαλλομένου χρηματιστοῦ, τὸ εἶδος τῶν τίτλων, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν κατὰ μονάδα τιμὴν αὐτῶν.

Ἐν τῷ περιθωρίῳ ἔναντι ἐκάστης πράξεως δύνανται νὰ σημειοῖ ὁ χρηματιστὴς τὸ ὄνομα τοῦ πελάτου.

δ) Τὸ βιβλιάριον τριπλοτύπων πινακιδίων, ὅπερ εἶναι ἡριθμημένον κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν καὶ συμπληροῦται ἐκ τῶν ἐν τῷ σημειωματαρίῳ ἐγγραφῶν, περιέχει δέ : α) ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι αὐτοῦ τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐντολέως καὶ τῶν ἀντισυμβαλλομένων χρηματιστῶν, τὸ εἶδος τῆς συναλλαγῆς καὶ τῶν εἰς οὓς αὕτη ἀφορᾷ τίτλων, ὥς καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν κατὰ μονάδα τιμὴν αὐτῶν, β) ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι πάντα τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα, πλὴν τοῦ ὀνοματεπωνύμου τοῦ ἐντολέως καὶ γ) ἐν τῷ πρώτῳ τμήματι πάντα τὰ ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι στοιχεῖα, πλὴν τοῦ ὀνοματεπωνύμου τοῦ ἀντισυμβαλλομένου χρηματιστοῦ.

Καὶ τὰ τρία τμήματα τοῦ πινακιδίου συμπληροῦνται ἐντὸς τῆς ἡμέρας τῆς συνάψεως τῆς συναλλαγῆς, χρονολογούμενα δὲ ἐγγράφονται ὑπὸ τοῦ χρηματιστοῦ καὶ χρησιμοποιοῦνται ὥς ἑξῆς : τὸ πρῶτον τμῆμα παραδίδεται εἰς τὸν ἐντολέα, τὸ δεύτερον ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ἐπόπτην καὶ τὸ τρίτον κρατεῖται ὑπὸ τοῦ χρηματιστοῦ.

ε) Τὸ βιβλιάριον λογαριασμῶν τῶν χρηματιστῶν, εἰς ὃ καταχωρίζονται ἐκ τοῦ σημειωματαρίου καθ' ἐκάστην ἐν τῷ εἰδικῷ δι' ἑαστον χρηματιστὴν λογαριασμῷ αἱ μετ' αὐτοῦ συναφθεῖσαι χρηματιστηριακαὶ συμβάσεις ἀγορᾶς, πωλήσεως καὶ μεταφορᾶς.

Ἐκαστος τῶν λογαριασμῶν τούτων ἐμφαίνει ἐν εἰδικαῖς στήλαις, κατ' εἶδος τίτλων, ἐν χρεώσει μὲν τοὺς ἀγορασθέντας ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου χρηματιστοῦ τίτλους, μετ' ἐνδείξεως τοῦ καταβλητέου ἀντιτίμου αὐτοῦ, ἐν πιστώσει δὲ τοὺς πωληθέντας παρὰ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου τίτλους, ἐπίσης μετ' ἐνδείξεως τοῦ καταβλητέου ἀντιτίμου αὐτῶν.

Οἱ λογαριασμοὶ τοῦ βιβλίου τούτου ἰσοζυγίζονται καθ' ἐκάστην χρηματιστηριακὴν λῆξιν.

στ) Τὸ βιβλίον λογαριασμῶν πελατῶν, τηρούμενον κατ' εἰδικούς δι' ἑαστον ἐντολέα λογαριασμούς, περιλαμβάνοντας ἐν εἰδικαῖς στήλαις κατ' εἶδος τίτλων τοὺς ἐντολῇ αὐτῶν ἀγορασθέντας, πωληθέντας καὶ μεταφερθέντας τίτλους, μετ' ἐνδείξεως τοῦ καταβλητέου ἀντιτίμου αὐτῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐκδοθέντος πινακιδίου.

Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ θέλουσι συγκεντρωθῇ ἐκ τῶν πινακιδίων καθ' ἐκάστην ἡμέραν αἱ κατ' αὐτὴν ἐκτελεσθεῖσαι ἐντολαί. Οἱ λογαριασμοὶ δὲ αὐτοῦ, ἰσοζυγιζόμενοι ἐπίσης καθ' ἐκάστην χρηματιστηριακὴν λῆξιν, θέλουσιν ἐμφαίνει ἐν χρεώσει μὲν τὰς διὰ λογαριασμὸν ἐντολέων συναφθεῖσας ἀγορὰς τίτλων, ἐν πιστώσει δὲ τὰς διὰ λογαριασμὸν αὐτῶν συναφθεῖσας πωλήσεις.

ζ) Τὸ βιβλίον τῶν ἀγοραπωλουμένων ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ τίτλων, γνωστὸν ὡς «Γενικὴ Μερὶς». Εἶναι τὸ βιβλίον εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφει ὁ χρηματιστὴς καθ' ἑκάστην καὶ καθ' εἰδικὰς δι' ἑκαστον τίτλον μερίδας τοὺς παρ' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ὀφειλομένους ἐκ χρηματιστηριακῶν πράξεων ἐπὶ προθεσμίᾳ ἢ ἐπὶ δῶρφ ὡς καὶ ἐκ τῶν μεταφορῶν τίτλους μετ' ἐνδείξεως τοῦ ὀνοματεπωνύμου τοῦ ἀντισυμβαλλομένου χρηματιστοῦ καὶ τοῦ καταβλητέου ἀντιτίμου.

Πάντες οἱ λογαριασμοὶ τοῦ βιβλίου τούτου ἰσοζυγίζονται καθ' ἑκάστην χρηματιστηριακὴν λῆξιν καὶ ἐμφαίνουσιν ἐν χρεώσει μὲν τοὺς ἀγορασθέντας τίτλους, ἐν πιστώσει δὲ τοὺς πωληθέντας.

η) Τὸ βιβλίον Ταμείου τίτλων ἡριθμημένον καθ' αὖξοντα ἀριθμὸν σελίδων, θέλει τηρεῖσθαι καθ' εἰδικὰς δι' ἑκαστον τίτλον μερίδας καὶ ἐμφαίνει, ἐπὶ τε τῶν εἰσερχομένων καὶ τῶν ἐξερχομένων ἐκ τοῦ γραφείου τῶν χρηματιστῶν τίτλων, τὴν χρονολογίαν καὶ τὸν λόγον τῆς εἰσόδου ἢ ἐξόδου ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω βιβλία τῶν χρηματιστῶν ἔχουσι τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν ὑποχρεωτικῶς τηρουμένων ἐμπορικῶν βιβλίων, καθοριζομένου εἰδικῶς, ὡς πρὸς τὰ παραδιδόμενα εἰς τοὺς ἐντολεῖς πινακίδια ἐκτελέσεως ἐντολῶν καὶ ἀντίγραφα τῶν δεκαπενθημέρων ἐκκαθαρίσεων, ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦσι πλήρη ἀπόδειξιν, ἐφ' ὅσον δὲν κοινοποιηθῇ πρὸς τὸν χρηματιστὴν εἰδοποίησις καθ' αὐτοῦ ἐντὸς 48 ὥρῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως πρὸς τοὺς ἐντολεῖς καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ἐν αὐτοῖς ἀναγραφόμεναι ἀγοραπωλησίαι ἐξετελέσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων ἐντολῶν.

Ὁφείλουσι δὲ νὰ τὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ μίαν δεκαετίαν.

Καὶ ἐνταῦθα ἰσχύουσι αἱ αὐταὶ ὑποχρεώσεις αἵτινες ἰσχύουσιν ἐπὶ τῶν ἐμπόρων. Πρέπει νὰ εἶναι καθαρογραμμένα, ἄνευ ἀγράφων διαστημάτων, χασμάτων ἢ παραπομπῶν εἰς τὸ περιθώριον. Θεωροῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπόπτου.

Ἡ μὴ τήρησις λογιστικῶν βιβλίων συνεπάγεται τὰς συνεπείας ἃς ὀρίζουν τὰ ἄρθρα 30 καὶ 32 τοῦ νόμου 3632.

Ἡ γραμμογράφησις τῶν κυριωτέρων ἐκ τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διὰ τοὺς χρηματιστὰς ἐπιβαλλομένων βιβλίων θέλει ἐμφανισθῇ περαιτέρω κατὰ τὴν λύσιν τῶν διαφορῶν ἀσκήσεων. Πρὸς τοῦτο ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τὰ κρατοῦντα εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀξιῶν.

§ 6. Λογιστικὴ τῶν Πράξεων τοῖς μετρητοῖς. Μετὰ τὴν καταχώρισιν τῆς τυχόν δοθείσης ἐγγυήσεως εἰς τὸ βιβλίον διπλοτύπων ἀποδείξεων καταθέσεως ἐγγυήσεων, ἥτις ἐὰν πρόκειται περὶ χρηματιστηριακῶν πραγμάτων θέλει καταχωρισθῇ ἀμέσως καὶ εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου τίτλων, καὶ ἐν περιπτώσει ἐγγράφου ἐντολῆς, μετὰ τὴν καταχώρισιν αὐτῆς εἰς τὸ βιβλίον ἐντολῶν,

Θὰ γίνη ἡ καταχώρισις τῆς συναφθείσης συναλλαγῆς εἰς τὸ σημειωματάριον, ἅμα τῇ ἐκφωνήσῃ τῆς πράξεως.

Θὰ ἐπακολουθήσῃ δὲ ἡ αὐθημερὸν ἐκδοσις τοῦ οἰκείου πινακιδίου.

Ἐστω ὅτι τὴν 2 Νοεμβρίου ἐχορηγήθῃ ὑπὸ τοῦ πελάτου Α. Ἀνδρέου ἐγγύησις 25 μετοχῶν Ἑταιρ. Λιπασμάτων καὶ ἐδόθῃ ἔγγραφος ἐντολὴ πρὸς ἀγορὰν 5 μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἥτις ἐπραγματοποιήθῃ εἰς τὴν τιμὴν τῶν δραχμῶν 51.000 μὲ ἀντισυμβαλλόμενον (πωλητὴν) τὸν χρηματιστὴν Ν. εἰς τὰς 10 Νοεμβρίου.

Εἰς τὸ Ἡμερολόγιον θὰ γίνουσι αἱ ἐξῆς ἐγγραφαί :

2 Νοεμβρίου			
	Ἐγγυήσεις Πελατῶν	25	
	Μετοχαὶ Λιπασμάτων		
Εἰς	Δικαιούχους ἐγγυήσεων		25
	Α. Ἀνδρέου		
	Κατάθεσις ὑπὸ Α. Ἀνδρέου	25	
	μετοχῶν Λιπασμάτων ὡς ἡ ὑπ'		
	ἀριθ. ἀπόδειξις.		
10			
	Ταμεῖον	256.375	
Εἰς	Πράξεις τοῖς Μετρητοῖς		255.000
»	Μεσιτείας		1.250
	0,5 %		
»	Φόρους		125
	0,5 ‰		
	Εἰσπραχθέντα ἀπὸ πελάτην Α. Ἀνδρέου		
	(πινακίδ. Νο.)		
Do			
	Πράξεις τοῖς Μετρητοῖς	255.000	
Εἰς	Ταμεῖον		255.000
	Μετρηθέντα εἰς χρηματιστὴν Ν. δι' ἀξίαν		
	5 μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.		
Ἄμα τῇ παραλαβῇ τῶν 5 Μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς παρὰ τοῦ χρηματιστοῦ, θὰ γίνη εἰσαγωγὴ αὐτῶν εἰς τὸ Ταμεῖον τίτλων, ἅμα δὲ τῇ παραδόσει των εἰς τὸν πελάτην Α. Ἀνδρέου θὰ γίνη ἡ ἐξαγωγὴ των.			
Ἐὰν ἡ ἐντολὴ τοῦ πελάτου ἀφεώρα πώλησιν τῶν 5 μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς θὰ γίνουσι αἱ ἐξῆς ἐγγραφαί :			
Ἄμα τῇ παραδόσει τῶν 5 μετοχῶν παρὰ τοῦ πελάτου Ἀνδρέου, θὰ γίνη εἰσαγωγὴ των εἰς τὸ Ταμεῖον τίτλων. Ἄμα δὲ τῇ παραδόσει των εἰς τὸν χρηματιστὴν Ν. θὰ γίνη ἡ ἐξαγωγὴ των.			

Εἰς τὸ Ἡμερολόγιον θὰ γίνουν αἱ ἐξῆς ἐγγραφαί :

	2 Νοεμβρίου	
<i>Ταμεῖον</i>	255.000	
Εἰς <i>Πράξεις τοῖς Μετρητοῖς</i>		255.000
Προῦδον πωλήσεως 5 μετοχῶν Ἐθνικῆς		
Τραπεζῆς εἰς χρηματιστὴν Ν. (πινακίδιον Νο.....)		

	Do	
<i>Πράξεις τοῖς μετρητοῖς</i>	255.000	
Εἰς <i>Ταμεῖον</i>		253.625
» <i>Μεσιτείας</i>		1.250
» <i>Φόρους</i>		125
(ὡς πινακίδιον Νο.....)		

Ἐὰν ὁ πελάτης παραδῶσας τὰς 5 μετοχὰς Ἐθν. Τραπεζῆς δὲν εἰσέπραξε τὴν ἀξίαν των, εἰς τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω ἐγγραφὴν ἀντὶ τοῦ λ/σμοῦ «Ταμεῖον» θὰ πιστωθῇ ὁ λ/σμός «Πελάται» καὶ ἐν τῷ εἰδικῷ Καθολικῷ ὁ λ/σμός «Α. Ἀνδρέου».

Ἀντιθέτως εἰς τὴν περίπτωσιν ἀγορᾶς κατ' ἐντολὴν τοῦ Α. Ἀνδρέου 5 μετοχῶν Ἐθν. Τραπ., θὰ χρεωθῇ ὁ λ/σμός «Πελάται» (Α. Ἀνδρέου) ἀντὶ τοῦ Ταμεῖου, ἐὰν ὁ πελάτης οὗτος ἐχρησιμοποίησε διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν 5 αὐτῶν μετοχῶν ὑπάρχον πιστωτικόν του ὑπόλοιπον.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο ἐγγραφῶν, δι' ὧν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τακτοποιεῖται μία πρᾶξις τοῖς μετρητοῖς, προκύπτει ὅτι τελικῶς μένει ἡ ἐγγραφή :

<i>Ταμεῖον</i>	1375	
Εἰς <i>Μεσιτείας</i>		1250
» <i>Φόρους</i>		125

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὡς διεπιστώσαμεν, πολλοὶ χρηματισταὶ ἀπλοποιοῦντες, καὶ πολὺ ὀρθῶς, τὰ πράγματα, δὲν καταχωρίζουν εἰς τὸ Ἡμερολόγιον ἐκάστην πρᾶξιν τοῖς μετρητοῖς κεχωρισμένως, ἀλλὰ δι' ἐκάστην ἡμέραν, τινὲς δὲ καὶ δι' ἐκάστην 15θήμεριαν, ἐνεργοῦν μίαν ἡμερολογιακὴν ἐγγραφὴν, δι' ἧς χρεοῦται τὸ Ταμεῖον μὲ τὸ σύνολον τῶν ἐκ πράξεων τοῖς μετρητοῖς εἰσπραχθεισῶν μεσιτεῶν καὶ φόρων μὲ ἀντίστοιχον πίστωσιν τῶν λογαριασμῶν «Μεσιτεῖαι» καὶ «Φόροι». Εἰς τὸ αἰτιολογικὸν δὲ τῆς ἐγγραφῆς μνημονεύεται κεχωρισμένως ὁ ἀριθμὸς ἐκάστου πινακιδίου καὶ τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς ἕκαστον τούτων ποσὰ διὰ μεσιτείας καὶ φόρους. Ἐννοεῖται αὐτὰ γίνονται ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις ὧν πράξεων τοῖς μετρητοῖς συνετελέσθη ὁμαλῶς, διὰ παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τῶν τίτλων καὶ ἀντιστοίχου καταβολῆς ἢ εἰσπράξεως τοῦ ἀντιτίμου των, πλέον ἢ ἑλαττον προμηθειῶν καὶ φόρων, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα. Ἄλλως θὰ γίνουν, διὰ τὰς μὴ ἐκκαθαρισθείσας κατὰ τὸν

συνήθη, τὸν ὁμαλόν, τρόπον πράξεις τοῖς μετρητοῖς, αἱ δέουσαι ἐγγραφαὶ διὰ νὰ ἀπεικονισθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις ἡ πραγματικότητα.

Ὅσακις ἡ ἐκκαθάρισις τῶν πράξεων τοῖς μετρητοῖς ἐνεργεῖται μέσῳ τοῦ παρὰ τῷ Χρηματιστηρίῳ λειτουργοῦντος Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως (τοῦτο δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἶναι ὁ κανὼν) αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαὶ τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς :

Διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἀγοραζομένων παρὰ τῶν πελατῶν τίτλων ἠϋξημένην κατὰ τὰς μεσιτείας καὶ φόρους, θὰ γίνῃ χρέωσις τοῦ Ταμείου καὶ πίστωσις τῶν λογαριασμῶν «Πράξεις τοῖς μετρητοῖς», «Μεσιτεῖαι» καὶ «Φόροι». Διὰ τὰ πωλούμενα χρεώγραφα, ὧν ἡ ἀξία μειοῦται κατὰ τὴν μεσιτείαν καὶ τοὺς φόρους, θὰ γίνῃ χρέωσις τῆς μερίδος «Πράξεις τοῖς μετρητοῖς» καὶ πίστωσις τῶν λογαριασμῶν «Ταμεῖον», «Μεσιτεῖαι» καὶ «Φόροι». Ὁ λογαριασμὸς «Πράξεις τοῖς μετρητοῖς» θὰ κλείσῃ ἐὰν μὲν εἶναι πιστωτικὸς διὰ χρεώσεως αὐτοῦ μὲ πίστωσιν τοῦ Ταμείου (τὰ καταβαλλόμενα μετρητὰ εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως, συμφώνως πρὸς τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεων τοῖς μετρητοῖς τῆς ἡμέρας), ἐὰν δὲ εἶναι χρεωστικὸς διὰ πιστώσεως αὐτοῦ μὲ χρέωσιν τοῦ Ταμείου (τὰ παρὰ τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως εἰσπραχθησόμενα συμφώνως πρὸς τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεων τοῖς μετρητοῖς τῆς ἡμέρας). Ὁ Λογαριασμὸς «Πράξεις τοῖς μετρητοῖς» θὰ χρεοῦται ἢ θὰ πιστοῦται πάντοτε μὲ τὸ ἰσότιμον τῶν συναφθεισῶν συναλλαγῶν.

Διὰ νὰ γίνουν περισσότερον καταληπτὰ τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν τινὰ περὶ τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας του.

Ὅπως ὅλοι οἱ θεσμοί, καὶ τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως ἐδημιουργήθη ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων. Ἄς φαντασθῶμεν ὅτι εἰς χρηματιστὴς ἔχει ἀγοράσει ἀπὸ 10 χρηματιστὰς 20 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ἔχει πωλήσει καὶ τὰς 20 αὐτὰς μετοχὰς ἐντὸς τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς 7 ἄλλους χρηματιστάς. Διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν πράξεων αὐτῶν θὰ ἔπρεπε νὰ κάμῃ 10 παραλαβὰς καὶ ἐπομένως καὶ 10 πληρωμὰς καὶ ἐν συνεχείᾳ 7 παραδόσεις καὶ ἐπομένως 7 εἰσπράξεις. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχῃ διαθέσιμα χρήματα διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν 20 μετοχῶν θὰ ἔπρεπε νὰ τὰς παραλάβῃ χωρὶς νὰ πληρώσῃ ἀμέσως, νὰ τὰς παραδώσῃ κατόπιν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς, νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὰ χρήματα καὶ κατόπιν νὰ πληρώσῃ τοὺς πωλητάς. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἔχουν εἰς χεῖρας των τὰς πωληθείσας μετοχὰς, ἀλλὰ νὰ ἔχουν νὰ τὰς λάβουν ἀπὸ ἄλλους χρηματιστάς.

Οὕτω ἐδημιουργεῖτο ἀληθὴς κυκεὼν, ἀπὸ τὸν ὅποιον μετὰ κόπου καὶ οὐχὶ ἄνευ κινδύνου ζημιῶν ἐξήρχοντο οἱ χρηματισταὶ ἰδίως διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως τῶν ἀντικρυσμάτων καὶ παραπομπῶν. Τώρα ὁ χρηματιστὴς αὐτὸς θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως μίαν κατάστασιν εἰς τὴν ὅποιαν ἐν χρεώσει θὰ ἔχῃ ὅλας τὰς ἀγοράς του καὶ ἐν πιστώσει τὰς πωλήσεις του μετ' ἐνδείξεως τῶν ἀντισυμβαλλομένων χρηματιστῶν καὶ τῶν τιμῶν εἰς ἃς συνή-

φθησαν αἱ συναλλαγαί. Ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ κλείῃ μὲ ἐν χρεωστικὸν ἢ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον, τὸ ὁποῖον καὶ μόνον θὰ καταβάλλῃ ἢ θὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως καὶ ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ θὰ ἔχῃ περατωθῇ αὐτομάτως, διότι ὁμοίας καταστάσεις θὰ ὑποβάλουν ὅλοι οἱ χρηματισταὶ καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐκάστην ἀγορὰν ἀντιστοιχεῖ καὶ μία πώλησις ὅλαι αὐταὶ αἱ καταστάσεις θὰ ἰσοζυγίσουν. Ἐπίσης ἕκαστος χρηματιστὴς θὰ παραδώσῃ καὶ θὰ παραλάβῃ τὰ κατὰ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεώς του παραδοτέα καὶ παραληπτέα χρεώγραφα. Ἐὰν εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα ὁ ἀγοράσας 20 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς χρηματιστὴς ἔχῃ πωλήσῃ κατὰ τὴν ἰδίαν συνεδρίασιν τὰς 15 θὰ παραλάβῃ διὰ τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως μόνον 5 πληρῶνων τὸ ὑπόλοιπον μεταξὺ τῆς ἀξίας τῶν ἀγορῶν καὶ τῶν πωλήσεων του, αἱ ἄλλαι δὲ 15 μετοχαὶ συμψηφίζονται αὐτομάτως.

§ 7. Λογιστικὴ τῶν πράξεων ἐπὶ προθεσμίᾳ. Ὅ,τι ἐγράφη ἀνωτέρω περὶ τῶν ἐγγραφῶν διὰ τὰς ὑπὸ τῶν πελατῶν διδομένας ἐγγυήσεις, περὶ τῆς καταχωρίσεως τῶν διδομένων ἐντολῶν εἰς τὸ βιβλίον ἐντολῶν, τῆς ἀμέσου ἐγγραφῆς τῶν συναπτομένων πράξεων εἰς τὸ σημειωματάριον καὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν πιναδικίων ἰσχύουν βεβαίως καὶ ὅταν ὅλα αὐτὰ γίνωνται πρὸς ἐνέργειαν προθεσμιακῶν πράξεων.

Διαρκούσης τῆς προθεσμίας ὁ λογιστὴς ἐνὸς χρηματιστικοῦ γραφείου θὰ ἔχῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐξῆς ἐργασίαν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ προθεσμίᾳ πράξεις. Βάσει τοῦ σημειωματαρίου τοῦ χρηματιστοῦ θὰ ἐκδώσῃ αὐθημερὸν τὰ πινακίδια. Ἐκ τοῦ στελέχους τῶν πινακιδίων θὰ ἐνημερώσῃ : α) τὸ βιβλίον χρηματιστῶν, β) τὸ βιβλίον ἀγοραπωλουμένων τίτλων (γενικὴν μερίδα) καὶ γ) τὸ βιβλίον πελατῶν. Ἐπειδὴ κάθε πρᾶξις θὰ καταχωρίζεται καὶ εἰς τὰ τρία αὐτὰ βιβλία, εἰς τὸ τέλος τῆς προθεσμίας (κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκαθαρίσεως) καὶ τὰ τρία αὐτὰ βιβλία θὰ ἰσοζυγίσουν.

Ἐπειδὴ αἱ μεταφοραὶ ἀπαρτίζονται ἐκ δύο ἀγοραπωλησιῶν, ὧν ἡ μία ἀφορᾷ τὴν λήγουσαν ἐκκαθάρισιν (ἡ ἀγοραπωλησία αὐτὴ συνάπτεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν τιμὴν συμψηφισμοῦ), ἡ δὲ ἄλλη τὴν ἀρχομένην νέαν ἐκκαθάρισιν, ἐκάστη μεταφορὰ θὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ τρία ἀνωτέρω βιβλία ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δύο ἐκκαθαρίσεις, καὶ εἰς τὴν λήγουσαν καὶ εἰς τὴν νέαν. Πρὸς διάκρισιν σημειοῦται πρὸ αὐτῶν τὸ γράμμα R.

Κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ἐκ τῆς γενικῆς μερίδος θὰ συνταχθῇ ἡ κατάστασις τῶν παραληπτῶν καὶ παραδοτέων τίτλων, ὑπολογιζομένων μὲ τιμὰς συμψηφισμοῦ. Οὕτω εἰς ἐκάστην μερίδα (μερίς μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, μερίς μετοχῶν Λιπασμάτων κλπ.) ἀφοῦ σημειωθοῦν καὶ αἱ παραλαβαὶ ἢ παραδόσεις μὲ τιμὴν συμψηφισμοῦ, οἱ τίτλοι θὰ ἰσοζυγισθοῦν, ἡ δὲ ἰσοζύγισις τῶν δραχμῶν θὰ γίνῃ δι' ἀναγραφῆς τῆς διαφορᾶς τῶν δύο στηλῶν (ἀγορῶν καὶ πωλήσεων). Οὕτω ἐκ τῆς «Γενικῆς Μερίδος» σχηματίζομεν ἀφ' ἐνὸς τὴν κατάστασιν τῶν παραδοτέων καὶ παραληπτῶν χρεωγράφων καὶ ἀφ' ἑτέρου κατάστασιν τῶν

εἰσπρακτέων ἢ πληρωτέων διαφορῶν (εἰς δραχμάς) κατὰ εἶδος τίτλων (ἀπὸ μετοχὰς Ἑθνικῆς ἔχω νὰ λάβω τόσας δραχμάς, ἀπὸ Λιπάσματα νὰ λάβουν τόσας κλπ.).

Τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεως διαφορῶν δραχμῶν καταχωρίζεται εἰς τὴν «Κατάστασιν τῶν παραληπτέων καὶ παραδοτέων χρεωγράφων» (ἐκ διαφορῶν ἔχω νὰ λάβω ἢ νὰ δώσω τόσας δραχμάς), καὶ ὁ χρηματιστὴς καταβάλλει ἢ εἰσπράττει παρὰ τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως τὸ κατὰ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα (μετὰ τὸν συμψηφισμόν καὶ τῶν διαφορῶν) ὑπόλοιπον τῆς καταστάσεώς του.

Τοιοτοτρόπως ἐκλείσαμεν τὸ βιβλίον «Γενικῆς μερίδος».

Τὸ βιβλίον «Χρηματιστῶν» μετὰ τὴν καταχώρισιν καὶ τῶν μεταφορῶν κλείεται ὡς ἑξῆς :

Εἰς τὴν μερίδα ἐκάστου χρηματιστοῦ κλείομεν τὰ μὴ συμψηφιζόμενα χρεώγραφα μὲ τιμὴν συμψηφισμοῦ καὶ ἀφοῦ οὕτω ἰσοζυγίσουν οἱ τίτλοι κλείομεν καὶ τὰς στήλας τῶν δραχμῶν μὲ τὸ ὑπόλοιπον ὅπερ παριστᾷ τὴν παρὰ ἐκάστου χρηματιστοῦ εἰσπρακτέαν ἢ πληρωτέαν διαφορὰν (τί μᾶς ὀφείλει εἰς δραχμάς λόγῳ διαφορῶν ἢ τί τοῦ ὀφείλομεν).

Ἀφοῦ οὕτω κλείσουν οἱ λ/σμοὶ ὅλων τῶν ἀντισυμβαλλομένων χρηματιστῶν σχηματίζομεν «Κατάστασιν διαφορῶν» κατὰ χρηματιστὴν (ἀπὸ τὸν Α ἔχομεν νὰ λάβωμεν τόσας δραχμάς, εἰς τὸν Β νὰ δώσωμεν τόσας κλπ.). Τὸ τελικὸν ὑπόλοιπον τῆς καταστάσεως αὐτῆς, ὡς εἰκός, πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ ἐκ τῆς «Γενικῆς Μερίδος» ἑξαχθέν, ὅπερ, ὡς ἐλέχθη, κατεχωρίσθη εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως κατάστασιν.

Ἐπειδὴ δὲν ἀποκλείονται λάθη (ἐκ κακῆς συνεννοήσεως περὶ τὴν συναφθεῖσαν μεταξὺ δύο χρηματιστῶν συναλλαγὴν) εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως συνυποβάλλεται παρ' ἐκάστου χρηματιστοῦ καὶ ἀναλυτικὴ κατὰ χρηματιστὴν κατάστασις τῶν διαφορῶν, ὥστε ἐν ἀσυμφωνίᾳ νὰ δυνηθῇ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως νὰ ἀνεύρῃ τὸ λάθος καὶ νὰ ἰσοζυγίσῃ τὰς εἰσπράξεις καὶ πληρωμάς.

Ἐκλείσθη οὕτω καὶ τὸ βιβλίον χρηματιστῶν.

Τὸ βιβλίον πελατῶν μετὰ τὴν καταχώρισιν τῶν μεταφορῶν κλείεται ὡς ἑξῆς :

Χρεοῦνται πρῶτον αἱ μεσιτεῖαι καὶ οἱ φόροι. Ἀθροίζονται αἱ στήλαι τῶν τίτλων καὶ τῶν δραχμῶν. (Ἀγοραί: Τόσοι τίτλοι Ἑθνικῆς, τόσοι Λιπασμάτων, τόσοι Ἐριουργίας κλπ., σύνολον ἀξίας ἀγορῶν συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὀφειλομένων ἐκ τῶν ἀγορῶν, πωλήσεων καὶ μεταφορῶν μεσιτειῶν καὶ φόρων, τόσαι δραχμαί. Πωλήσεις: Τόσοι τίτλοι Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, τόσοι Ἐριουργίας, τόσοι Πατραϊκῆς κλπ., σύνολον ἀξίας πωληθέντων τίτλων τόσαι δραχμαί). Πρὸς ἰσοσκέλισιν τῶν τίτλων σημειοῦμεν εἰς τὰς πωλήσεις τὰς ὑπεραγοράς (οἱ οὕτω σημειούμενοι τίτλοι εἶναι οἱ παραληφθόσμενοι)

και εις τας αγορας τας υπερπωλησεις (παραδοθησόμενοι τίτλοι). Προς ισοσκέλιν των δραχμῶν σημειούμεν εις την στήλην την ἔχουσαν τὸ μικρότερον ἄθροισμα τὴν διαφορὰν τῶν ἄθροισμάτων. Ὁ λ/σμός οὕτω ἔκλεισε μὲ ἓνα χρεωστικὸν ἢ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον.

Ἐκ τοῦ βιβλίου πελατῶν σχηματίζομεν κατάστασιν τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκάστου λ/σμοῦ πελάτου. Ὡς εἰκὸς τὸ σύνολον τῶν παραληφθησμένων ὑπὸ τῶν πελατῶν τίτλων πρέπει νὰ συμφωνῇ πρὸς τὴν ἐκ τῆς «Γενικῆς Μερίδος» ἐξαχθεῖσαν καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως ὑποβληθεῖσαν κατάστασιν. Τὸ τελικὸν ὑπόλοιπον τῶν λ/σμῶν ὅλων τῶν πελατῶν ἐλαττούμενον κατὰ τὰς μεσιτείας καὶ τοὺς φόρους, ἐὰν εἶναι χρεωστικὸν καὶ αὐξανόμενον ἐὰν εἶναι πιστωτικὸν κατὰ τὰς μεσιτείας καὶ τοὺς φόρους, πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ τελικὸν ὑπόλοιπον τῆς εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκκαθαρίσεως ὑποβληθείσης καταστάσεως.

Ἄς ἐφαρμόσωμεν νῦν τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ ἐνὸς παραδείγματος :

Τηροῦμεν τὰ βιβλία τοῦ χρηματιστοῦ Α, ὁ ὁποῖος ἐνήργησε τὰς ἐξῆς ἐπὶ προθεσμίᾳ πράξεις :

1) Τὴν 1 Ν/βρίου α) ἡγόρασε παρὰ τοῦ χρηματιστοῦ Ν. 1 μετοχὴν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς 51.000 καὶ β) ἡγόρασε παρὰ τοῦ χρηματιστοῦ Κ., 100 μετοχὰς Λιπασμάτων πρὸς 1.300.

Πελάτης του καὶ διὰ τὰς δύο πράξεις εἶναι ὁ Νικολάου, ὅστις κατέθεσεν ὡς ἐγγύησιν 100 μετοχὰς τῆς Ἑταιρείας «Πειραικῆς—Πατραϊκῆς».

2) Τὴν 2 Ν/βρίου α) ἐπώλησε εἰς τὸν Χρηματιστὴν Ζ. 1 μετοχὴν Ἐθνικῆς Τραπ. πρὸς 52.500, β) ἡγόρασε ἀπὸ τὸν χρηματιστὴν Κ. 2 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπ. πρὸς 52.000 καὶ γ) ἡγόρασε ἀπὸ τὸν χρηματιστὴν Α. 3 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς 51.500.

Πελάται εἰς τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α) καὶ γ) πράξεις ὁ Δημητρίου καὶ εἰς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον β) ὁ Ἀντωνίου.

3) Τὴν 3 Ν/βρίου ἐπώλησε εἰς τὸν χρηματιστὴν Μ. 400 μετοχὰς Λιπασμάτων πρὸς 1.400.

Πελάτης ὁ Ἰωάννου.

4) Τὴν 5 Ν/βρίου ἐπώλησε εἰς τὸν χρηματιστὴν Ν. 3 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς 53.000.

Πελάτης ὁ Νικολάου.

5) Τὴν 7 Ν/βρίου ἡγόρασε ἀπὸ τὸν χρηματιστὴν Κ. 4 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς 52.500. Πελάτης ὁ Δημητρίου.

Ἔστω :

Α) Ὅτι ὁ Νικολάου μᾶς ἐδήλωσεν ὅτι θὰ παραλάβῃ 25 Λιπάσματα καὶ θὰ παραδῶσιν 2 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ Δημητρίου ἐδήλωσεν ὅτι θὰ παραλάβῃ 4 μετοχὰς Ἐθν. Τραπεζῆς καὶ ὁ Ἰωάννου θὰ παραδῶσιν 75 Λιπάσματα.

Β) Αἱ τιμαὶ συμφηφισμοῦ εἶναι Ἑθνικῆς Τραπεζῆς 55.000, Λιπασμάτων 1.500.

Γ) Αἱ μεταφοραὶ ἐπὶ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἔγιναν μὲ ρεπόρ Δρ. 300 καὶ ἐπὶ Λιπασμάτων μὲ ρεπόρ Δρ. 10.

Ἐὰν καταχωρίσωμεν τὰς γενομένας ἀγοραπωλησίας εἰς τὸ βιβλίον πελατῶν καὶ σημειώσωμεν εἰς αὐτὸ τὰς δηλωθείσας παρ' ἐκάστου πελάτου παραλαβὰς καὶ παραδόσεις, θὰ ἴδωμεν ὅτι διὰ νὰ κλείσῃ ὁ λ/ομὸς τοῦ πελάτου Νικολάου θὰ πρέπει νὰ μᾶς μεταφέρουν 75 Λιπάσματα (νὰ γίνωμεν μεταφερόμενοι).

Διὰ νὰ κλείσῃ ὁ λογαριασμὸς τοῦ πελάτου Δημητρίου θὰ πρέπει νὰ μᾶς μεταφέρουν 2 μετοχὰς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς (νὰ γίνωμεν μεταφερόμενοι).

Διὰ νὰ κλείσῃ ὁ λογαριασμὸς τοῦ πελάτου Ἰωάννου πρέπει νὰ μεταφέρωμεν 325 μετοχὰς Λιπασμάτων (νὰ γίνωμεν μεταφέροντες) καὶ διὰ νὰ κλείσῃ ὁ λογαριασμὸς τοῦ πελάτου Ἀντωνίου πρέπει νὰ μᾶς μεταφέρουν 2 μετοχὰς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς (νὰ γίνωμεν μεταφερόμενοι).

Ἀνακεφαλαιοῦντες ἔχομεν :

Νὰ μᾶς μεταφέρουν.

(Νὰ γίνωμεν μεταφερόμενοι). Νὰ πληρώσωμεν ρεπόρ διὰ

75 Λιπάσματα καὶ

4 Μετ. Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.

Νὰ μεταφέρωμεν

(Νὰ γίνωμεν μεταφέροντες). Νὰ εἰσπράξωμεν ρεπόρ διὰ

325 Λιπάσματα.

Ἀφοῦ ἔχομεν νὰ γίνωμεν μεταφέροντες διὰ 325 Λιπάσματα καὶ μεταφερόμενοι διὰ 75 Λιπάσματα, δυνάμεθα νὰ κάνωμεν μίαν συμφηφιστικὴν πράξιν μεταφορᾶς διὰ 75 Λιπάσματα μὲ μεταφέροντα τὸν πελάτην Ἰωάννου καὶ μεταφερόμενον τὸν Νικολάου, θὰ μείνουν τότε 250 Λιπάσματα, τὰ ὁποῖα καὶ θὰ μεταφέρωμεν (εἰς τὰ ὁποῖα θὰ γίνωμεν μεταφέροντες).

Ἄρα διὰ νὰ κλείσουν οἱ λογαριασμοὶ τῶν πελατῶν μας θὰ πρέπει νὰ πληρώσωμεν ρεπόρ διὰ 4 Ἑθνικ. Τραπεζῆς καὶ νὰ εἰσπράξωμεν ρεπόρ ἐπὶ 250 Λιπασμάτων.

Ἔστω δὲ ὅτι τὴν μεταφορὰν 4 Ἑθν. Τραπεζῆς ἐκάμαμεν μὲ τὸν χρηματιστὴν Κ. καὶ τὴν μεταφορὰν τῶν 250 Λιπασμάτων μὲ τὸν χρηματιστὴν Ζ.

Πρὸς λύσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος θὰ ἐνημερωθῶσι τὰ κάτωθι βιβλία ἢ βιβλιάρια :

α) Τὸ βιβλιάριον ἐντολῶν (Ὑπόδειγμα Α).

β) Τὸ βιβλιάριον διπλοτύπων ἀποδείξεων καταθέσεως ἐγγυήσεως (Ὑπόδειγμα Β).

γ) Τὸ σημειωματάριον (Ὑπόδειγμα Γ).

δ) Τὸ βιβλιάριον διπλοτύπων πινακιδίων (Ὑπόδειγμα Δ).

ε) Τὸ βιβλίον τῶν λογαριασμῶν (μερίδων) τῶν χρηματιστῶν (Ὑπόδειγμα Ε).

στ) Τὸ βιβλίον λογαριασμῶν τῶν πελατῶν (Ὑπόδειγμα ΣΤ).

ζ) Τὸ βιβλίον τῶν ἀγοραπωλουμένων ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ τίτλων (Ὑπόδειγμα Ζ).

Ἀφοῦ γίνη ἡ ἐνημέρωσις τῶν ὡς ἄνω βιβλίων, ἀπλογραφικῶς, ἄνευ δηλαδὴ διπλογραφικῶν διατυπώσεων, ἀκολουθοῦν αἱ κάτωθι καταστάσεις συμφωνιῶν :

α) Κατάστασις συμφωνίας Τίτλων (Ὑπόδειγμα Η).

β) Κατάστασις συμφωνίας Δραχμῶν (Ὑπόδειγμα Θ).

καὶ γ) Κατάστασις συμφωνίας Ἐκκαθαρίσεως.

α) 'Υπόδειγμα Α' διβλιαρίου έντολών⁽¹⁾

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΣ «Α»	Αύξ. 'Αριθ.....	ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΣ «Α»	Αύξ. 'Αριθ.....
'Εντολή 'Αγοράς		'Εντολή 'Αγοράς	
Είδος πράξεως :	«'Επὶ προθεσμία»	Είδος πράξεως :	«'Επὶ προθεσμία»
Είδος τίτλων :	«Μετοχαὶ τῆς 'Εθνικῆς Τραπεζῆς» καὶ «Λιπασμάτων».	Είδος τίτλων :	«Μετοχαὶ τῆς 'Εθνικῆς Τραπεζῆς» καὶ «Λιπασμάτων»
Τιμὴ κατὰ μονάδα :	«Εἰς τὸ καλλίτερον»	Τιμὴ κατὰ μονάδα :	«Εἰς τὸ καλλίτερον»
'Εν 'Αθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1949		'Εν 'Αθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1949	

β) 'Υπόδειγμα Β' διβλιαρίου διπλοτύπων ἀποδείξεων καταθέσεως ἐγγυήσεως⁽²⁾

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΣ «Α»	Αύξ. 'Αριθ.....	ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΣ «Α»	Αύξ. 'Αριθ.....
'Απόδειξις καταθέσεως ἐγγυήσεως		'Απόδειξις καταθέσεως ἐγγυήσεως	
'Εντολέας :	Ν. Νικολάου	'Εντολέας :	Ν. Νικολάου
Είδος καὶ ποσὸν ἐγγυήσεως :	100 μετοχαὶ Πειραιῆ καὶ Πάτρας	Είδος καὶ ποσὸν ἐγγυήσεως :	100 μετοχαὶ Πειραιῆ καὶ Πάτρας
Σκοπὸς παροχῆς ἐγγυήσεως :	Πρὸς ἀγορὰν μιᾶς μετοχῆς τῆς 'Εθν. Τραπ. καὶ 100 Λιπασμάτων	Σκοπὸς παροχῆς ἐγγυήσεως :	Πρὸς ἀγορὰν μιᾶς μετοχῆς τῆς 'Εθν. Τραπ. καὶ 100 Λιπασμάτων
'Εν 'Αθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1949		'Εν 'Αθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1949	
'Υπογραφαί :		'Υπογραφαί :	
'Εντολέας : Ν. Νικολάου.		'Εντολέας : Ν. Νικολάου	
Χρηματιστοῦ : «Α»		Χρηματιστοῦ : «Α»	

1. Διὰ τῆς ὡς ἄνω καταχωρίσεως ἐξασφαλίζεται ὁ χρηματιστὴς ἀπὸ τὴν περίπτωσιν τυχόν ἀρνήσεως τοῦ πελάτου-έντολέως.

2. Τὴν ἐγγύησιν, ἥτις καλεῖται καὶ «περιθώριον» λαμβάνει ὁ χρηματιστὴς ἵνα ὁπωσδήποτε ἐξασφαλισθῇ κατὰ τῆς τυχόν ὑπαναχωρήσεως τοῦ έντολέως.

γ) 'Υπόδειγμα Γ' σημειωματαρίου

1 Νοεμβρίου 1949

Χρηματιστής «Α»	'Από (χρηματιστήν) Ν 1 'Εθνικῆς Τραπέζης 51.000 ¹
	Εἰς (χρηματιστήν) Μ 400 λιπάσματα 1.400
	'Από (χρηματιστήν) Ζ R 250 λιπάσματα 1500/10 ² ("Όταν γίνωμαι μεταφέρων)
	Εἰς (χρηματιστήν) Κ 4. 'Εθνικῆς Τραπέζης /300 ³ ("Όταν γίνωμαι μεταφερόμενος)

δ) 'Υπόδειγμα Δ' διδλιαρίου τριπλοτύπων πινακιδίων

Στέλεχος

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΣ «Α» Πινακίδιον ἐκτελέσεως ἐντολῆς 'Εντολεύς : Ν. Νικολάου 'Αντισυμβαλλόμενος χρηματιστής «Ν» Εἶδος πράξεως : «'Αγορά ἐπὶ προθεσμία». Εἶδος τίτλων : Μετοχαὶ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης 'Αριθμὸς τίτλων : Μία Τιμὴ κατὰ μονάδα : 51.000 'Εν 'Αθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1949 'Υπογραφή τοῦ χρηματιστοῦ «Χ»	'Απόκομμα ὁμοιον μετὸ στέλεχος πλὴν τοῦ ὀνόματος τῶν ἀντισυμβαλλομένων χρηματιστῶν.	'Απόκομμα ἐπίσης ὁμοιον μετὸ στέλεχος πλὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐντολέως.
--	--	--

1. Εἰς ἑκάστον διάστημα ἐγγράφομεν ἀνὰ μίαν συναλλαγὴν.
2. 'Η / 10 σημαίνει report 10 δραχμῶν.
3. 'Η / 300 » » 300 »

‘Υπόδειγμα ΣΤ’* του διελίου λογαριασμών των πελατών
 ‘Εκκαθάρσεις του Α’ 15θμήρου Νοεμβρίου 1949
Ν. Νικολάου

Χρονολογία	Αιτιολογία	Τίτλοι διάφοροι		Τιμή μονάδ.	‘Αξία	Χρονολογία	Αιτιολογία	Τίτλοι διάφοροι		Τιμή μονάδ.	‘Αξία
		‘Εθν. Τρ.	Λιπαρμ.					‘Εθν. Τρ.	Λιπ.		
N/βρίου	1 ‘Αγορά	1		51.000	51.000	N/βρίου	5 Πώλησις	3		53.000	159.000
»	» Μεσιτεία αγοράς και πωλήσεως επί δρ. 340.000 0,5% Μεσιτεία μεταφο- ράς επί δρ. 112.500 0,2% φορόσημον ^(*)		100	1.300	130.000	»	R		75	1.500	112.500
					1.700						
					225						
					170						
		1			183.095			3	75		271.500
	2 Παράδοσις	2	100		88.405		Παραλαβή		25		
	» ‘Υπολ. πιστωτ.				271.500						
		3	100					3	100		271.500
N/βρίου	16 R		75	1.510	113.250						
Δ. Δημητρίου											
N/βρίου	2 ‘Αγορά	3		51.500	154.500	N/βρίου	2 Πώλησις	1		52.500	52.500
»	» Μεσιτεία αγοράς και πωλήσεως επί δρ. 417.000 0,5% Μεσιτ. μεταφορδς επί δρ. 110.000 0,2% φορόσημον	4			210.000	»	R	2		55.000	110.000
					2.085						
					220						
					208,50						
		7			367.013,50		Παραλαβή ‘Υπόλ. Χρεωστ.	3			162.500
								4			204.513,50
								7			367.013,50
N/βρίου	16 R		2	55.300	110.600						

* Ελ. υπόδειγμα Ε εις επομένην σελίδα.

10. Δεν τίθεται φορόσημον επί των μεταφορών.

'Ayopai

Χρηματιστής Κ

1949 N/βρίτου	15	4	Report	55.000	220.000	1949 N/βρίτου	1	100	Πωλησις	1.300	130.000
»	15	2	Κλεισιμ.	55.000	110.000	»	1	2	»	52.000	104.000
»	15	100	»	1.500	150.000	»	7	4	»	52.500	210.000
					480.000			6	Διαφορά		36.000
								100			480.000

Έκκαθάρσις Α' 15ημέρου Νοεμβρίου 1949

Χρέωσις

Ι. Ίωδίνου

Πίστωσις

Χρονολογία	Αιτιολογία	Τίτλοι διάφοροι		Τιμή μονάδ.	Αξία	Χρονολογία	Αιτιολογία	Τίτλοι διάφοροι		Τιμή μονάδ.	Αξία
		Έθν.	Τρ.					Έθν.	Τρ.		
N/βρίου 15	R		75	1.500	112.500	N/βρίου 3	Πώλησις		400	1.400	560.000
» 15	R		250	1.500	375.000						
	Μεσιτεία πωλήσεως επί δρ. 560.000 5%				2.800						
	Μεσιτ. μεταφορᾶς ἐπὶ δρ. 487.500 0,2%				975						
	Φορδσμον 0,5%		325		280				400		560.000
	Παράδοσις ὕψ. πιστωτ.		75		491.555						
			400		68.445				400		560.000
					560.000	N/βρίου 16	R		325	1.510	490.750

Α. Ἀντωνίου

N/βρίου 2	Ἀγορά	2		52.000	104.000	N/βρίου 15	R	2		55.000	110.000
	Μεσιτ. ἀγορᾶς πρὸς 0,5%				520						
	Μεσιτεία μεταφορᾶς πρὸς 0,2%				220						
	Φορδσμον				52						
	Ὑπόλ. πιστωτ.				104.792						
					5.208						
			2		110.000						110.000
N/βρίου 16	R	2		55.300	110.600						

Υπόδειγμα Σ' Βιβλίου (ἀγοραπωλυομένων τίτλων)

«Γενική Μερίς»

Μετοχές της Εθνικής Τραπεζής

Σελ. 1.

Αγοράι

Σελ. 1.

Πωλήσεις

Χρονολογία	Αντισυμβαλλόμενος Χρηματιστής	Ποσόν Τίτλων	Τιμή μονάδος	Αξία	Χρονολογία	Αντισυμβαλλόμενος Χρηματιστής	Ποσόν Τίτλων	Τιμή μονάδος	Αξία
1949	N K Λ Κ	1	51.000	51.000	1949	Z	1	52.500	52.500
N/βρίου		2	52.000	104.000	N/βρίου	N	3	53.000	159.000
»		3	51.500	154.500	»	K	4	55.000	220.000
»		4	52.500	210.000	»	Παραλαβή	2	55.000	110.000
»		10		519.500			10		541.500
	Διαφορά			22.000					
				541.500					

Σελ. 2.

Αγοράι

Μετοχές Εταιρείας Διπασμάτων

Σελ. 2.

Πωλήσεις

Χρονολογία	Αντισυμβαλλόμενος Χρηματιστής	Ποσόν τίτλων	Τιμή μονάδος	Αξία	Χρονολογία	Αντισυμβαλλόμενος Χρηματιστής	Ποσόν τίτλων	Τιμή μονάδος	Αξία
1949	K Z Παράδοσις	100	1.300	130.000	1949	M	400	1.400	560.000
N/βρίου		250	1.500	375.000	N/βρίου	Διαφορά			20.000
»		50	1.500	75.000	»		400		580.000
		400		580.000					

Συμφωνία Τίτλων α' 15θήμερον Νοεμβρίου 1949

Παραλαβή	Μετοχαι Έθν. Τραπεζ.	Μετοχαι Λιπασμάτ.	Παράδοσις	Μετοχαι Έθν. Τραπεζ.	Μετοχαι Λιπασμάτ.
Από Ν. Νικολάου	2	75	Είς Ν. Νικολάου		25
» Ι. Ίωάννου	2		» Δ. Δημητρίου	4	50
» Έκκαθάρισιν	4	75	» Έκκαθάρισιν	4	75

Έκκαθάρισις α' 15θήμερου Νοεμβρίου 1949 Συμφωνία Δραχμῶν

Χρέωσις	Μεσιτεία	Φόρος	Πίστωσις	Μεσιτεία
Δ. Δημητρίου	204.513,50	208,5	Ν. Νικολάου	1.925
			Ι. Ίωάννου	3.775
			Α. Άντωνίου	740
			Έκκαθάρισις	33.000
				195.058
			Μεσιτεία	8.745
			Φόρος	710,50
	204.513,50			204.513,50

(1) 'Η μεσιτεία χρεώσεως.

(2) 'Ο φόρος χρεώσεως.

Κατάστασις Ἐκκαθαρίσεως

α' 15θήμερου Νοεμβρίου 1949

Παραλαβή

Παράδοσις

Τίτλοι διάφοροι	Τιμή συμμοῦ	Ἀξία	Τίτλοι διάφοροι	Τιμή συμμοῦ	Ἀξία
2 μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς	55.000	110.000	50 μετοχαὶ τῆς Ἑται- ρείας λιπασμάτων Διαφορὰ	1.500	75.000 2.000
			Ὑπόλοιπον χρεωστικόν		77.000 33.000
		110.000			110.000
Δικαιώματα Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως πρὸς 0,20% ἐπὶ ἀξίας		37			

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1949

Ὁ χρηματιστής

Α

Κατὰ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐκκαθαρίσεως, ὅτε πλέον θὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς γνω-
σταὶ ποῖαι συναλλαγαὶ ἐπραγματοποιήθησαν καὶ ποῖαι μετεφέρθησαν καὶ ἀφοῦ
καὶ αἱ τελευταῖαι αὗται ἐνημερωθῶσιν εἰς τὰ σχετικὰ βιβλία ¹ θὰ ἴδωμεν ἐκ
τοῦ βιβλίου «Πελατῶν» ποῖοι ἐκ τούτων παρουσιάζουν πιστωτικὸν ὑπόλοιπον,
ὅτε θὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐξῆς ἡμερολογιακὴν ἐγγραφὴν : ²

1. Ἦδη τὸ ἐπράξαμεν ἀνωτέρω.

2. Τὸ πρῶτον τώρα, μετὰ τὴν χρηματιστηριακὴν λῆξιν (16 Ν/βρίου) χρησιμοποιούμεν
τὸ Ἡμερολόγιον. Εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διάστημα (1—15 Νοεμβρίου) ἐγένοντο ἀπλογραφικῶς
αἱ ἐνημερώσεις τῶν ἐπὶ προθεσμίᾳ πράξεων εἰς τὰ οἰκεία βοηθητικὰ βιβλία.

Ἐξυπακούεται ὅτι εὐθὺς ὡς ὁ πελάτης καταβάλλῃ τὴν ἐγγύησιν θὰ γίνῃ ἀμέσως ἡ
σχετικὴ ἐγγραφὴ ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ. Ἐν προκειμένῳ θὰ γίνῃ ἡ ἐγγραφὴ :

Ἐγγυήσεις Πελατῶν

100 μετοχαὶ Πειραιτικῆς—Πατρατικῆς :

100

Εἰς Δικαιούχους Ἐγγυήσεων

Ν. Νικολάου :

100

'Εκκαθαρίσεις

Εἰς Πελάτας

» Μεσιτείας

» Φόρους

καὶ ποῖοι παρουσιάζουν χρεωστικὸν ὑπόλοιπον, ὅτε θὰ γίνη ἡ ἐγγραφή :

Πελάται

Εἰς 'Εκκαθαρίσεις

» Μεσιτείας

» Φόρους

Διὰ τὰ γίνωμεν πλέον σαφεῖς λαμβάνομεν τὰ δεδομένα τῆς ὥς ἄνω ἀσκή-
σεως. Βάσει τούτων τὴν ἐπομένην τῆς χρηματιστηριακῆς λήξεως θὰ γίνουν αἱ
κάτωθι ἐγγραφαί :

	'Εκκαθαρίσεις	169.000	
Εἰς	Πελάτας		
	N. Νικολάου	88.405	
	I. 'Ιωάννου	68.445	
	A. 'Αντωνίου	5.208	162.058
»	Μεσιτείας		6.440
»	Φόρους		502

	Πελάται		
	Δ. Δημητρίου	204.513,50	
Εἰς	'Εκκαθαρίσεις		202.000
»	Μεσιτείας		2.305
»	Φόρους		208,50

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐγγραφῶν ὁ λογαριασμὸς «'Εκκαθαρίσεις» ἔχει ὡς
κάτωθι :

X.	'Εκκαθαρίσεις	Π.
169.000		202.000

"Ἡτοι ὑπόλοιπον πιστωτικὸν 33.000 (202.000—169.000)

'Εὰν τὸ ποσὸν τοῦτο, ὅπερ ὀφείλομεν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς 'Εκκαθαρίσεως,
τὸ καταβάλλομεν, θὰ γίνη ἐγγραφή :

	'Εκκαθαρίσεις	33.000	
Εἰς	Ταμείον		33.000

"Απαντὰ τὰ στοιχεῖα πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἀνωτέρω ἐγγραφῶν ἐπαναλαμβά-
νομεν ὅτι ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ βιβλίου «Πελατῶν».

§ 8. Λογιστική τῶν πράξεων ἐπὶ δώρῳ. Διὰ τὸν πελάτην μας Α. Ἄνδρέου συνήψαμεν μετὰ τοῦ Χρηματιστοῦ Κ. συναλλαγὴν ἐπὶ δώρῳ «Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἀγοράσωμεν 1 μετοχὴν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν τιμὴν τῶν δραχ. 52.000 μὲ δῶρον δρχ. 500».

Εἰς τὴν χρηματιστηριακὴν διάλεκτον τοῦτο λέγεται «Ἐὰν θέλω νὰ πέρνω 1 Ἑθνικὴ στὰς 52.000 τὰ 500».

Ὁ πελάτης ὀφείλει ἀμέσως μετὰ τὴν σύναψιν νὰ μᾶς καταβάλλῃ τὸ δῶρον τῶν δρ. 500, τὰς ὁποίας καὶ ὀφείλομεν νὰ μετρήσωμεν ἀμέσως εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον χρηματιστήν.

Ζήτημα ἐγγυήσεως διὰ τὸν πελάτην μας δὲν γεννᾶται, διότι εἰς οὐδεμίαν δέσμευσιν ἤλθομεν ἐκ τῆς ὥς ἄνω πράξεως καὶ συνεπῶς εἰς οὐδένα ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πελάτου κίνδυνον εὐρισκόμεθα¹.

Ἐγγυήσιν δυνάμεθα, κατὰ τὸν χρηματιστηριακὸν νόμον, νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸν δεσμευθέντα ἀντισυμβαλλόμενόν μας χρηματιστήν.

Διὰ τὸ ληφθὲν παρὰ τοῦ πελάτου δῶρον, ὅπερ παρέδωσα εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον χρηματιστήν, θὰ γίνουν αἱ ἀκόλουθοι ἐγγραφαί :

Ταμείον

Εἰς *Πράξεις ἐπὶ δώρῳ*

Πράξεις ἐπὶ δώρῳ

Εἰς *Ταμείον*

Ἐὰν κατὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας πραγματοποιήσωμεν τὴν ἀγοράν (δηλωθῇ τὸ δῶρον), θὰ πρόκειται πλεόν περὶ μιᾶς συναλλαγῆς ἐπὶ προθεσμίᾳ, ἡ ὁποία θὰ ἐκκαθαρισθῇ ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ δεκαπενθημέρου τούτου.

Εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα ὁ πελάτης τοῦ ἀντισυμβαλλομένου χρηματιστοῦ ἐδεσμεύθη διότι ἐδέχθη δῶρον ὑπὸ τὴν αἵρεσιν «Ἄν θέλουν νὰ τοῦ παίρνουν», κατὰ τὴν χρηματιστηριακὴν ἔκφρασιν. Ἄρα ὁ χρηματιστής του πρὸ τῆς συναλλαγῆς θὰ τοῦ ζητήσῃ ἐγγυήσιν.

Παρ' ἡμῖν γίνονται πράξεις ἐπὶ δώρῳ καὶ à la baisse δηλαδή : «Ἐὰν θέλω νὰ δίδω». Ὅποτε ὁ ἀντισυμβαλλόμενος δέχεται δῶρον : «Ἐὰν θέλουν νὰ τοῦ δίδουν».

Ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν διαφέρει τῆς προηγούμενης παρὰ μόνον κατὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματός μας, τὸ ὅποιον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν εἶναι νὰ γίνωμαι ἀγοραστής δηλώσει τῆς βουλήσεώς μου, ἐνῶ εἰς τὴν δευτέραν νὰ γίνωμαι πωλητής.

Αἱ λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ εἶναι αἱ αὐταὶ πρὸς τὰς ἀνωτέρω.

1. Ἐγγυήσιν ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ εἴχομεν λάβει κατὰ τὴν ἐντολήν, ἥτις καὶ συμψηφίζεται κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ δώρου.

§ 9. Λογιστική τῶν πράξεων ἐπὶ διπλασιασμῷ. Λογιστικῶς διὰ μὲν τὰς βεβαίας πράξεις «διὰ τὰς 10 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἃς ἡγόρασα ἢ ἐπώλησα» θὰ γίνωσιν ὅ,τι καὶ διὰ τὰς λοιπὰς πράξεις ἐπὶ προθεσμίᾳ τῆς ἰδίας ἐκκαθαρίσεως. Διὰ τὰς λοιπὰς δὲ «τὰς ὑπολοίπους, ἐν προκειμένῳ, 10 μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς» θὰ γίνη τὸ αὐτὸ ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν χρηματιστηριακὴν λῆξιν ἀσκήσω τὸ δικαίωμά μου, ἥτοι «τὰς ἀγοράσω» ἢ «τὰς πωλήσω».

Ἐγγύησις θὰ δοθῇ παρὰ τοῦ δεσμευομένου πελάτου πρὸς τὸν χρηματιστὴν του.

Ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι δι' ὅσων ἀνωτέρω ἀναπτύξαμεν, ἐδώσαμεν, μίαν εἰκόνα τοῦ ὅλου μηχανισμοῦ τῶν ἐργασιῶν μιᾶς χρηματιστηριακῆς ἐπιχειρήσεως ἐνεργούσης τὰς συνήθεις χρηματιστηριακὰς πράξεις κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

